

beels til Havneanlæg ved Sæby, Summer til et Beløb for disse to Formaal alene af 50,000 Rbl. Resultatet af de Dffre, der paa denne Maade ere bragte Sæby, har langtfra været det forventede; Sikringen mod Havets Indgreb har været tarvelig nok, og Udbyttet af Havneforbedringen har hidtil været det, at Havnen nu er slettere, end da man begyndte paa at forbedre den. Denne lille Commune er nu efter min Formening fuldstændig ude af Stand til at forrente end mindre afbrage den Gjæld, den saaledes har paadraget sig til Statskassen. Jeg vil ikke fremkomme med gjentagen Begjæring om yderligere directe Hjælp til denne Commune, men jeg haaber, at den Velvillie, Rigsdagen flere Gange har vist mod Sæby, endnu engang vil komme frem ved at estergive den allerede contraherede Gjæld, da dette er Betingelsen for, at Kommunen kan rejse de fornødne Midler til at bringe Havnen og Sikkerhedsbolværkerne i en saadan Stand, at ikke alene Byens Tilværelse sikkes, men at ogsaa dens Fremtid som Kjøbstad, som Havne-Kjøbstad betrygges. Jeg troer i Virkeligheden ikke, at dette sidste Offer til Sæby vil være af stor reel Betydning, idet denne Kjøbstad upaatvilelig aldrig vil være istand til at tilbagebetale Gjælden.

Formanden: Exemplarer af begge Lovforslag ville blive omdeelte.

Man gik derpaa til den oversprungne Sag paa Dagsordenen:

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet forelægger: Udkast til Lov om Valg- og Hjælpe-menigheder.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Det er efter aller-naadigst Bemyndigelse af Hans Majestæt Kongen, at jeg skal have den Ære for det høie Thing at fremlægge Udkast til Lov om Valg- og Hjælpe-menigheder. Og medens jeg maa forudsætte, at umiddelbart forstaaelig kan denne Titel ikke være; saa tør jeg dog alligevel haabe, at jeg ikke ret længe ved denne Leilighed skal behøve at trætte Thingets Opmærksomhed for

at sætte de Herrer ind i, hvad Talem er om, saaledes som det derefter ogsaa strax ved Lovens Gjennemlæsning vil vise sig. Lovudkastet, som jeg har den Ære at forelægge, dreier sig nemlig om en Tanke, som allerede i endeel Aar har rørt sig i Litteraturen, som efterhaanden har været nærved at virke Røre i Litteraturen, som allerede en Tid lang har været overveiet i mindre Kredse, som i den sidste Tid har været Gjenstand for temmelig stærkt bevægede Kredses offentlige Overveielse rundt omkring i Landet, og fremfor alt som allerede har tilbraget sig den lovgivende Magts og navnlig ogsaa dette Things Opmærksomhed, saaledes at den i den foregaaende Samling af Rigsdagen har været gjort til Gjenstand for Behandling næsten saamange Gange, som være nødvendige for, at den kunde blive vedtagen i Lovsform og derefter forelagt til Stabsæstelse, men rigtignok under en stor Række Forandringer i det Enkelte baade her og i det andet Thing. Udkastet dreier sig om den Tanke, om det i sig selv skulde være ugjortligt eller forbærveligt, at Folkekirken, foruden at den har en Maade at afgrænsse Menighederne paa, som man kunde kalde den reent udbortes, — saaledes at den begrænses de enkelte Menigheder, der ere Led i den, enten ved Sognekjæl, paa Landet altsaa Bykjæl og Gadekjæl i Byerne, eller ved en enkelt Bopæl, saaledes at Hospitaller med 60 henhjgnende eller døende Personer med deres Forstander og deres Portner udgjøre et Sogn, eller ved Stænder, saaledes at de, der høre til en vis Klasse, en vis Virkekreds blandt Borgerne udgjøre f. Ex. Garnisonsmenigheder eller andre lignende Grupper — jeg siger, om Folkekirken skulde kunne indlaas sig paa, foruden disse forskellige Maader, hvorpaa der hidtil har dannet sig Menigheder, mindre Led af den, og som allesammen i en Række Aar have haft den Berettigelse, at de for den Sags Skyld kunde trædte til, — saa hvad der fra Først af var en ganske ubetydelig Alynge, f. Ex. forskellige Hospitalsmenigheder, forvandlede til store og anseelige Forsamliger — at tilstede, at der dannes Menigheder i den paa en mindre udbortes Maade, eller om den Tanke skulde være